

Съобщение за пресата

Люксембург, 26 ноември 2020 г.

Опазването на морската околна среда от ЕС е повърхностно

Според публикуван днес нов доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) действията на ЕС не са довели до възстановяване на значими морски екосистеми и местообитания. Рамката на ЕС за опазване на морската среда не е достатъчно задълбочена, за да се постигне възстановяване на моретата до добро екологично състояние, като същевременно фондовете на ЕС рядко са насочени към опазване на морските видове и местообитания. Сметната палата установи, че морските защитени територии (МЗТ) осигуряват ограничена защита, като същевременно продължава да има свръхулов, особено в Средиземно море.

ЕС е поел ангажимент да опазва морската среда чрез своите политики в областта на околната среда и рибарството. Най-значимите политики на ЕС в областта на околната среда са формулирани в Рамковата директива за морска стратегия и в директивите за птиците и местообитанията, и включват създаването на мрежа от МЗТ. Общата политика на ЕС в областта на рибарството има за цел да гарантира, че риболовните дейности са екологично устойчиви, да свежда до минимум тяхното отрицателно въздействие върху морската екосистема, както и да осигурява финансиране. ЕС обаче не е успял да спре загубата на морско биологично разнообразие в моретата на Европа.

„Поради тяхното икономическо, социално и екологично значение, моретата представляват истинско съкровище. Въпреки това до момента действията на ЕС не са довели до възстановяване на доброто екологично състояние на моретата, нито до устойчив риболов“, заяви Жоао Фигейреду — членът на Европейската сметна палата, отговарящ за изготвянето на доклада. „Извършеният от ЕСП одит е недвусмислен знак — червен флаг за тревога в областта на опазване на моретата на ЕС.“

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

На практика рамката на ЕС осигурява само ограничена защита на морското биоразнообразие. Създадените над 3000 МЗТ вероятно представляват най-емблематичните мерки за опазване на морската среда. Но въпреки че МЗТ са част от широкообхватна защитна мрежа, която се простира над европейските морета, ЕСП установява, че тя не достига до проблемите в дълбочина. Тази констатация се потвърждава от неотдавнашна оценка на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС), която посочва, че по-малко от 1 % от европейските МЗТ могат да се считат за морски резервати с пълна защита. За да бъдат МЗТ ефективни, ще е необходимо те да обхванат в достатъчна степен най-уязвимите морски видове в ЕС и техните местообитания. Те ще трябва да включват при нужда и ограничения на риболова и да бъдат добре управлявани. В момента действителността изобщо не е такава.

По подобен начин, на практика не функционират добре регулаторните инструменти, обвързващи политиката на ЕС за морско биологично разнообразие с нейната политика в областта на рибарството. В обхванатите от одита на ЕСП морски зони използването на тези инструменти още не е довело до задоволителни резултати. Законодателството на ЕС включва разпоредби относно застрашените видове и местообитания. Тези разпоредби са отпреди повече от 25 години и не отчитат последните научни познания.

Рибарството оказва значително влияние върху морската среда. Въпреки че общата политика в областта на рибарството е довела до измеримо подобрение на рибните запаси в Атлантическия океан, то в Средиземно море не се наблюдават значими признаци на напредък. Риболовната дейност там продължава да се извършва с интензитет, който надвишава повече от два пъти устойчивите нива. Неотдавна ЕАОС докладва, че едва 6 % от оценените запаси в Средиземно море изпълняват критериите за максимален устойчив улов.

Въпреки че в политиките на ЕС се посочва, че финансирането от ЕС следва да подпомага опазването на морската среда, само една малка част от него е използвана за тази цел. За периода 2014—2020 г. на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) са отпуснати около 6 млрд. евро. ЕСП посочва обаче, че посетените от нея четири държави членки (Испания, Франция, Италия и Португалия) са използвали само 6 % от финансирането за мерки, които са пряко насочени за опазване на морската среда, и други 8 % за мерки с по-малко пряко влияние в тази област. По този начин те са използвали по-малко от 2 млн. евро (0,2 %) за ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда. И все пак финансирането от ЕС може да доведе до промяна, както ЕСП установи в някои добри примери за проекти, финансирани по програмите LIFE и Interreg.

Обща информация

Терминът „морета“ в настоящото съобщение за пресата се отнася както до Атлантическия океан, така и до други морета в Европа.

Одитът обхваща периода от 2008 г. (годината на приемане на Рамковата директива за морска стратегия) до март 2020 г. Одитът беше фокусиран към Бискайския залив и Иберийското крайбрежие, Макаронезия и Западното Средиземноморие. Одиторите посетиха държавите членки с брегова линия в следните морски басейни: Испания, Франция, Италия и Португалия.

2020 година беше ключова година за ЕС по отношение на изпълнението на целите за морската среда, а през 2021 г. ще се проведе конференция на страните по Конвенцията за

биологичното разнообразие. Настоящият одитен доклад несъмнено ще бъде от полза за бъдещите решения в тази област.

Специален доклад № 26/2020 „Действията на ЕС за опазване на морската среда са с широк обхват, но без задълбоченост“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.

ЕСП наскоро публикува [Специален доклад относно „Биологичното разнообразие в земеделските земи](#).

Сметната палата представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Лице за контакт с пресата за този доклад

Vincent Bourgeais — Ел. поща: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 47502 / Моб.: (+352) 691 551 502